

Ministerstvo financí ČR
Ing. Miroslav Kalousek
Ministr financí
Letenská 15
118 10 Praha 1

V Praze dne 10.11.2007
Č.j. 931/2007

Vážený pane ministře,

děkujeme Vám za návrh zákona o auditorech zasláný pod Vaším č.j. 285/68762/2007 k připomínkám. V příloze Vám zasíláme připomínky Komory auditorů ČR, které vycházejí z dosavadních zkušeností se samosprávou auditorské profese.

S pozdravem

doc. Ing. Vladimír Králíček
prezident KA ČR

Příl.: připomínky k zákonu o auditorech

Připomínky Komory auditorů ČR k návrhu zákona o auditorech

Předmět úpravy zákona

Návrh zákona zajišťuje implementaci Směrnice č.2006/43/ES do českého práva. Mimo jiné upravuje i postavení Komory auditorů České republiky, která je charakterizována jako veřejnoprávní organizace zřízená za účelem samosprávy auditorské profese na území České republiky. Statutární auditoři a auditorské společnosti nebudou provádět pouze povinný audit, ale i další činnosti, na jejichž výkon by měla Komora dohlížet. To vyplývá z některých zvláštních zákonů (např. zásadní ustanovení § 66a obchodního zákoníku), etického kodexu a dalších předpisů.

Proto navrhujeme upravit předmět úpravy zákona a navazující ustanovení takto:

§ 1 - Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾ a upravuje postavení a činnost statutárních auditorů, auditorských společností, asistentů auditora, Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále jen „Rada“) a působnost Ministerstva financí (dále jen „ministerstvo“) v oblasti povinného auditu a postavení a působnost Komory auditorů České republiky (dále jen Komora).

§ 2

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

(7) auditorskou činností zejména provádění povinného auditu, přezkoumání hospodaření podle zvláštního právního předpisu⁶⁾, pokud toto přezkoumání provádí statutární auditor, ověřování dalších skutečností podle zvláštních právních předpisů a ověřování jiných ekonomických informací prováděné podle auditorských standardů;

Odstraněno:

Odstraněno: další

Odstraněno: údajů, pokud tak stanoví zvláštní právní předpis.

§ 29 - Komora

(3) Komora zejména

a) řídí systém zajištění kvality a dohlíží na řádný výkon auditorské činnosti¹⁾, především pak na dodržování tohoto zákona, auditorských standardů a etického kodexu při uskutečňování povinného auditu, ověřovacích zakázek a souvisejících služeb,

Odstraněno: profese

¹ Zajišťuje vazbu na definici auditorské činnosti v § 2 zákona

Naformátováno: Vpravo:
0,63 cm

Schvalování statutárních auditorů

Při zpracování návrhu zákona došlo k určitým nepřesnostem, které by bylo třeba pro další aplikaci zákona upřesnit. Jedná se o prokazování požadavků pro vydání osvědčení, placení poplatku za vydání osvědčení, vazba mezi udělením osvědčení a schválením auditora, vazba na §2.

Navrhujeme následující změny:

§ 4
(1) Na žádost Komora schválí jako statutárního auditora a udělí osvědčení opravňující provádět auditorskou činnost (dále jen „osvědčení“) fyzické osobě, která

Odstraněno: 1

Naformátováno: Písmo:
Tučné

Odstraněno:

Odstraněno: povinný audit

(h) uhradila poplatek za vykonání auditorské zkoušky a za udělení osvědčení ve výši stanovené Komorou,

Odstraněno: Radou

Naformátováno: Písmo:
Tučné, Podtržení

(4) Požadavky uvedené v odstavci 1 písm. a), c) a d) dokládá uvedená osoba originálem nebo úředně ověřenou kopií, požadavek v odstavci 1 písm. e) čestným prohlášením. Splnění ostatních požadavků uvedených v odstavci 1 zjišťuje Komora.

Naformátováno: Písmo:
Tučné

Naformátováno: Odsazení:
První řádek: 0,75 cm

Hospodaření Rady pro veřejný dohled nad auditem

Činnost Rady by měla být plně hrazena ze státního rozpočtu obdobným způsobem, jako stát hradí financování dohledu nad kapitálovým trhem nebo činnost mediálních rad. Z rozpočtu Komory budou hrazeny zvýšené dozorové a kárné činnosti Komory spojené se zajišťováním kvality, což je podle našeho názoru dostatečným příspěvkem veřejnému zájmu a samy o sobě si vyžádají zvýšení rozpočtu Komory. Pokud by činnost Rady měla být financována z příspěvků auditorů, mohlo by jít o zásadní porušení Směrnice č.2006/43/ES, která požaduje, aby systém financování byl oproštěn od negativního vlivu financování profesí. Navíc důvodová zpráva k hlavě šesté předpokládá podíl subjektů veřejného zájmu na financování Rady jako beneficentů transparentnějšího prostředí auditu, zatímco vlastní text návrhu zákona s touto variantou vůbec nepočítá

Navrhujeme proto v § 37 ponechat variantu II a upravit do souladu i znění ustanovení § 5, odst. 5, písmeno c) a § 19, odst. 1, písm. c) – tj. vyškrtnout příspěvky Radě.

Odebrání osvědčení

Základním předpokladem udělení osvědčení právnické osobě je, že fyzické osoby, které budou provádět povinné audity jménem subjektu, musí být statutárními auditory. Stávající znění zákona však neřeší situaci, kdy po vydání osvědčení není tato podmínka plněna. Proto navrhujeme následující úpravu v § 6, odst. 2, písm. b):

Naformátováno: Vpravo:
0,63 cm

§6 – Odebrání osvědčení

(2) Komora odebere auditorské společnosti osvědčení, pokud auditorská společnost

b) přestala splňovat podmínky stanovené v § 4 odst. 6 písm. a), b) a c) a nenapraví tento stav do 6 měsíců ode dne porušení těchto podmínek,

Schvalování vnitřních předpisů Komory

Komora je zákonem definována jako veřejnoprávní organizace zřízená za účelem samosprávy auditorské profese. Komora je samostatnou právnickou osobou a měla by svoje vnitřní a další předpisy schvalovat v zásadě samostatně. Zákon předpokládá konečné schvalování všech předpisů Komory Radou. Toto je dle našeho názoru vhodné pouze tehdy, pokud se jedná o konečnou odpovědnost Rady za činnosti uvedené v § 36. Navíc, Rada by při své dohledové činnosti kontrolovala postup podle předpisů, které sama schválila a nebyl by zachován potřebný odstup Rady od Komory a vzájemná nezávislost. Proto doporučujeme v návrhu zákona zrušit schvalování vnitřních a dalších předpisů Komory Radou, ponechat projednávání navrhovaných změn předpisů Komory s Radou a doplnit možnost podání žaloby k soudu.

Doporučujeme upravit znění takto:

§36 – Působnost Rady

(2)

f) posuzuje vnitřní předpisy Komory v případech spadajících do působnosti Rady podle § 36 odst. 1 s právem tyto předpisy nebo jejich část s odůvodněním odmítnout a vrátit je Komově k přepracování. Pokud se Rada nevyjádří k vnitřnímu předpisu Komory do 60 dnů ode dne jeho odeslání Radě, má se zato, že je vnitřní předpis schválen.

(7) Má-li Rada za to, že některé ustanovení vnitřního předpisu Komory je v rozporu se zákonem, může podat žalobu k soudu.

Naformátováno: Písmo:
Tučné

Odstraněno: schvaluje vnitřní předpisy Komory, pokud tak stanoví zákon nebo rozhodnutí prezidia,§

Odstraněno: schvaluje

Ustanovení o mlčenlivosti

Směrnice č. 2006/43 ES stanoví, že je důležité, aby statutární auditoři a auditorské společnosti respektovali soukromí klientů. Měli by proto být vázáni přísnými pravidly o důvěrnosti a zachování mlčenlivosti (odst. 10 úvodních zásad a článek 23). Návrh zákona v tomto směrnici nerespektuje a významným způsobem prolamuje mlčenlivost auditorů i dosavadní právní úpravu.

Podle dosavadní právní úpravy může auditora zprostit mlčenlivosti účetní jednotka, za porušení mlčenlivosti se nepovažuje postup podle předpisů proti

Naformátováno: Vpravo:
0,63 cm

legalizaci výnosů z trestné činnosti a o provádění mezinárodních sankcí a zvláštní postup byl stanoven ve vztahu k orgánům státního dozoru nebo bankovního dohledu.

Návrh zákona stanoví povinnost auditora poskytnout informace na požádání orgánů činných v trestním řízení nebo soudu. Tím by se auditoři dostali do postavení, které není běžné v ostatních státech EU a při auditu přeshraničních konsolidačních celků by jim mohlo hrozit omezení výměny informací s auditory a dohledy v jiných zemích. Ze strany účetních jednotek by mohlo docházet ke snaze zamlčování informací s cílem zlepšení vlastního postavení v soudních sporech.

Vzhledem k tomu, že omezení mlčenlivosti jde nad rámec požadavků příslušné směrnice a vyvolává další rizika, navrhuje:

§18

(6) Právo nahlížet do spisu mají

a) auditor skupiny podle §17

b) příslušné orgány odpovědné za zajištění kvality a veřejný dohled nad auditory a jimi pověřené osoby,

c) soud, týká-li se řízení statutárního auditora.

Naformátováno: Písmo:
Tučné

Odstraněno: a

Odstraněno: d) orgány činné
trestním řízení, týká-li se trestní
řízení statutárního auditora

Archivace spisu auditora

Podle návrhu zákona by měl být dohled prováděn s periodicitou maximálně šest let. Rovněž nám není znám požadavek jakýchkoli orgánů na přístup do takto starých spisů a připomínáme, že spis auditora by neměl obsahovat primární informace o auditované účetní jednotce, které nejsou dostupné v tomto subjektu. Proto považujeme archivaci spisu po dobu 10 let za neadekvátní administrativní zátěž a doporučujeme její zkrácení na 7 let. V této otázce bylo dosaženo bezrozporného stanoviska v subkomisi pro audit v rámci Akčního programu, z důvodů nám neznámých se v návrhu zákona do vnějšího připomínkového řízení opětovně objevila původní desetiletá lhůta. Navrhujeme v § 18 změnit znění odst. 5:

§18

(5) O průběhu auditu vede statutární auditor nebo auditorská společnost spis, který obsahuje informace podle auditorských standardů dle § 16. Spis se archivuje 7 let ode dne vyhotovení zprávy auditora.

Naformátováno: Písmo:
Tučné

Odstraněno: 10

Odstraněno:

Naformátováno: Písmo:
Tučné

Asistent auditora

V rámci příprav asistentů auditora k vykonání auditorské zkoušky jim poskytuje Komora různé služby a materiály a provádí kontrolu výkonu praxe, což pochopitelně vyvolává Komouře nemalé náklady. Proto je potřebné, aby se tyto osoby podílely na financování činnosti Komory. V minulém období se osvědčil systém příspěvků placených zaměstnavatelem asistenta, v jehož zájmu a s jehož souhlasem probíhá příprava asistenta a v jehož zájmu se asistent podílí na auditorské činnosti. Navrhujeme proto doplnit do § 27 nový odstavec 5:

Naformátováno: Vpravo:
0,63 cm

(5) Zaměstnavatel asistenta auditora (auditor nebo auditorská společnost) je povinen platit příspěvek na činnost Komory stanovený úměrně podle počtu zaměstnávaných asistentů auditora ve výši stanovené vnitřním předpisem Komory.

Provádění přezkumu zajištění kvality

Přezkum zajištění kvality podle zákona bude provádět Komora. K odstranění pochybností o tom, který orgán Komory bude tuto činnost zajišťovat, navrhuje doplnit § 33:

§ 33 - Dozorčí komise

Dozorčí komise je kontrolním orgánem Komory. Počet členů a náhradníků dozorčí komise stanoví statut Komory. Dozorčí komisi přísluší dohlížet na plnění usnesení sněmu, dodržování tohoto zákona, organizaci systému zajišťování kvality auditu, dodržování zvláštního právního předpisu o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, vnitřních předpisů Komory všemi statutárními auditory, auditorskými společnostmi, asistenty auditora jakož i orgány Komory.

Přechodná ustanovení

V přechodných ustanoveních je řešena přeměna stávající Rady KAČR na výkonný výbor, obdobně je třeba řešit i stávající Kárnou a Dozorčí komisi.

Navrhujeme v přechodných a závěrečných ustanoveních doplnit:

§ 54

(15) Funkce výkonného výboru podle tohoto zákona plní do doby konání voleb dle ustanovení § 30 Rada zvolená podle dosavadních právních předpisů. Funkce dozorčí komise podle tohoto zákona plní do doby konání voleb dle ustanovení § 30 Dozorčí komise zvolená podle dosavadních právních předpisů. Funkce kárné komise podle tohoto zákona plní do doby konání voleb dle ustanovení § 30 Kárná komise zvolená podle dosavadních právních předpisů.

Technické změny a terminologie

Jsme si vědomi toho, že konečné znění zákona se od návrhu může v mnohém lišit, ale níže uvedeným drobnými připomínkami se pokoušíme upravit text tak, aby při výkladu zákona nedocházelo k zbytečným nejasnostem.

§ 2, odst. 12: za text konsolidační celky doporučujeme doplnit text „včetně své mateřské společnosti“, aby byl zřejmý právní subjekt, který je nositelem příslušných povinností.

§3 doplnit o větu: Schvalování auditorů a auditorských společností podle tohoto zákona probíhá podle správního řádu, podrobnosti stanoví vnitřní předpis Komory.

§ 5 doplnit ustanovení d): „Od data uvedeného v žádosti o odebrání osvědčení do dokončení procesů a řízení dle § 6, odst. 2 e).

§ 5 odst. 3 a 4: chybné řádkování v odst. 4, slova „k Radě nutno doplnit do odst. 3 a změnit číslování následných odstavců.

§ 9 odst. 4: na konci věty doplnit středník a dále pak „rozdílová zkouška se vykoná v českém jazyce“

§ 11 a § 18: užívá se zde pojem „registrační číslo“, doporučujeme změnit na „číslo osvědčení“ a uvést tak do souladu s § 4, odst. 1 a 6.

§ 16 odst. 1 první věta změnit na „případně s auditorskými standardy a aplikačními doložkami k Mezinárodním auditorským standardům vydanými Komorou.“

§ 18 odst. 1 a) část 2. bod c o výroku auditora, kde je třeba plurál zaměnit za singulár v nesprávném výrazu „s výhradami“ na správné znění „s výhradou“.

§ 19 odst. 2: doplnit za poslední větu text „Auditor má právo na odměnu za auditorskou činnost.“

§ 24, odst. 1: špatný odkaz na § 23, odst. 6, má být odst. 7.

§ 36, odst. 3 d): doporučujeme doplnit za text vyžádat si slovo „přiměřenou“, aby bylo zřejmé, že musí přistupovat k těmto požadavkům z pohledu přiměřenosti možností Komory.

§ 35, odst. 2 doporučujeme doplnit větu: „Rada má dva orgány, Prezídium a Revizní výbor.

§ 38 odst. 1 druhá věta, vynechat slovo „minimálně“ a dále pak doplnit „...na návrh ministra financí, a to z odborníků doporučených odbornými profesními sdruženími, organizátory a regulátory finančních trhů a jiných organizací, zainteresovaných na kvalitě účetních závěrek a auditu, případně alternativně „... na návrh ministra financí z odborníků v oblasti finančních trhů, obchodního práva, auditu a účetnictví“ .

Máme za to, že je vhodné klást důraz na odbornost členů Rady a na zastoupení odborné veřejnosti zainteresované na kvalitě auditu a účetních závěrek.

§ 46 odst.1,písm. j) požaduje zveřejnění odměn partnerů. Tento pojem však zákon nedefinuje a bylo by nutné akceptovat fakt, že partnerem je osoba, kterou za partnera auditorská společnost pokládá, proto navrhujeme nahradit slovo partnerů textem „osob, které vykonávají funkci klíčového auditorského partnera“.

§ 48 odst. 4: v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy upravit lhůtu pro nečinnost auditora tak, že se text „...před uplynutím tří let“ nahradí textem „...před uplynutím dvou let“. Naopak doporučujeme do zákona doplnit možnost sankcionovat toto porušení zákona.

§ 54 odst. 10: nutno rozhodnout mezi formulací „zakotvených“ nebo „uvedených“.

§ 54 odst. 17: nutno v obou případech výskytu doplnit za slova „k auditorské zkoušce“ text „rozdílové auditorské zkoušce“.